

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑ

Υποστήριξη και
ποιοτική ανάδειξη της
διδασκαλίας/εκμάθησης
της ελληνικής
ως ξένης/δεύτερης
γλώσσας

Περιλήψεις Εισηγήσεων

Θεσσαλονίκη
11 Ιουνίου 2015
Ξενοδοχείο
Holiday Inn

Ιστοσελίδες του ΚΕΓ:
www.greeklanguage.gr
www.greeklanguage.gr/certification

γλώσσαν νωμάν

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΕΦΝΙΔ)
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (ΑΛΤΕ)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΗΜΕΡΙΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑ**

Περίληψεις Εισηγήσεων

Το «Χρηστικό λεξικό όρων εκπαιδευτικής αξιολόγησης»: μεθοδολογία κατασκευής και χαρακτηριστικά

Νιόβη Αντωνοπούλου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΑΠΘ
jga@gmail.com

Αντώνης Βεντούρης

Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ
venturis@itl.auth.gr

Αντώνης Τσοπάνογλου

Ομ. Καθηγητής ΑΠΘ
tsop@itl.auth.gr

Η παρούσα εργασία αφορά το πρόγραμμα κατασκευής του *Χρηστικού λεξικού όρων εκπαιδευτικής αξιολόγησης*. Πρόκειται για λεξικό στο οποίο περιλαμβάνονται οι κυριότεροι αγγλικοί όροι του επιστημονικού πεδίου της εκπαιδευτικής αξιολόγησης. Οι όροι αποδίδονται στην ελληνική γλώσσα, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές αποδόσεις που έχουν χρησιμοποιηθεί σε ελληνικά επιστημονικά δημοσιεύματα. Ο κάθε όρος συνοδεύεται από περιγραφή της σημασίας του, με τρόπο που να επιτρέπει την κατανόησή του και από αναγνώστες χωρίς ισχυρό γνωστικό υπόβαθρο στον τομέα της εκπαιδευτικής αξιολόγησης και των συναφών επιστημών. Η παραγωγή του στηρίχθηκε σε corpus 410 όρων στην αγγλική γλώσσα, από τους οποίους, μετά από επεξεργασία, προέκυψαν τα 252 λήμματα που συμπεριλήφθηκαν στο λεξικό. Οι συνολικά 678 αντίστοιχες αποδόσεις που εντοπίστηκαν μετά από βιβλιογραφική έρευνα αξιολογήθηκαν από τους ερευνητές της ομάδας, έτσι ώστε να είναι δυνατή η επιλογή μίας για κάθε αγγλικό λήμμα. Η τελική μορφή του λεξικού είναι ηλεκτρονική-διαδικτυακή (<http://www.greek-language.gr/certification/research/lexicon/index.html>) και έντυπη.

Dialog-ος: μια ψηφιακή κοινότητα για διδάσκοντες και σπουδαστές της ελληνικής γλώσσας στην Κωνσταντινούπολη

Σταυρούλα Αντωνοπούλου

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Υπ. Διδάκτωρ Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας

santwno@hotmail.com

Η τάξη στην οποία διδάσκεται μια ξένη γλώσσα δεν αποτελεί μόνο μια τάξη γλωσσομάθειας αλλά μια κοινότητα προβληματισμού για τη γλώσσα-στόχο και τον πολιτισμό της. Αυτό δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσα από ένα μοναδικό διδακτικό εγχειρίδιο, αλλά μέσα από ποικίλους μαθησιακούς πόρους που επιλέγει ο διδάσκων, ανάλογα με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των σπουδαστών. Από την άλλη, είναι αναμφίβολο πως η χρήση της γλώσσας εκτός της τάξης για πραγματικούς επικοινωνιακούς σκοπούς βοηθά ιδιαίτερα στην κατάκτησή της.

Πάνω στα παραπάνω επιχειρήματα δομήθηκε και το ψηφιακό περιβάλλον Dialog-ος για διδάσκοντες την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ξένη στην Κωνσταντινούπολη αλλά και για τους σπουδαστές τους. Πρόκειται για ένα εγχείρημα συνεργασίας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας με το Σισμανόγλειο Μέγαρο Κωνσταντινούπολης με στόχο την προώθηση και προβολή της ελληνικής γλώσσας.

Το περιβάλλον αποτελείται από δύο ειδών κοινότητες. Η πρώτη αφορά τους διδάσκοντες και στοχεύει στην εξ αποστάσεως συνεργασία για ανταλλαγή διδακτικού υλικού, που δημιούργησαν οι ίδιοι με βάση τις ιδιαιτερότητες των ενήλικων τουρκόφωνων μαθητών τους. Η δεύτερη κατηγορία αφορά τη δημιουργία πέντε διαφορετικών «Ομάδων Ενδιαφερόντων Σπουδαστών», δηλαδή κοινοτήτων στις οποίες συμμετέχουν σπουδαστές με στόχο να χρησιμοποιήσουν αποκλειστικά την ελληνική γλώσσα για να μιλήσουν για κάποιο από τα ενδιαφέροντά τους (π.χ. γαστρονομία, ελληνικός κινηματογράφος κ.ά), ανεξάρτητα από το επίπεδο γλωσσομάθειάς τους.

Η παραπάνω προσπάθεια, μέσα σε λιγότερο από ένα έτος, έχει ήδη αναδείξει ένα μοντέλο συνεργασίας μεταξύ διδασκόντων και, πιο σημαντικό, έναν νέο τρόπο εκμάθησης και χρήσης της ελληνικής γλώσσας έξω από τη συμβατική τάξη.

Διαπολιτισμική εκπαίδευση: από τη θεωρία στη διδακτική πράξη

Ελευθερία Ζάγκα

Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
zagaeleuth@yahoo.gr

Ρούλα Τσοκαλίδου

Αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, ΑΠΘ
tsokalid@nured.auth.gr

Κωνσταντίνα Ηλιοπούλου

Φιλολόγος στο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης
k.ilioroulou@live.com

Χριστίνα Μαλιγκούδη

Διδάσκουσα στο Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, ΑΠΘ
cmaligkoudi@gmail.com

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Διαδρομές στη διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας» σχεδιάστηκε και διδάχτηκε η ενότητα «Όταν οι πολιτισμοί συνομιλούν στο σχολείο: Ζητήματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης». Οι πολύχρωμες τάξεις με τη συνύπαρξη και αλληλεπίδραση ποικίλων γλωσσών αποτελεί μια δεδομένη πραγματικότητα την τελευταία δεκαετία σε όλη την Ελλάδα. Η γλωσσική και πολιτισμική ετερότητα εκλαμβάνεται ως η τρέχουσα συνθήκη για το μαθητικό πληθυσμό (Σκούρτου 2011: 73). Το γεγονός αυτό καθιστά την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πάνω σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και ετερότητα αναγκαία.

Στην ανακοίνωση αρχικά θα παρουσιαστούν οι βασικοί άξονες του θεωρητικού μέρους της διδαχθείσας ενότητας: βασικές έννοιες της θεωρίας της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης, ζητήματα διαπολιτισμικότητας (π.χ. η έννοια της ταυτότητας, του πολιτισμού), η ανάγκη για διαπολιτισμικότητα στο σχολείο, ζητήματα διγλωσσίας (π.χ. μεταναστευτική διγλωσσία), εκπαιδευτικές προτάσεις για την προαγωγή της ενσυναίσθησης στη διδακτική πράξη, βασικές δεξιότητες και ακαδημαϊκή γλωσσική ικανότητα και, τέλος, διδακτικές προτάσεις για την ανάπτυξη βασικών διαπροσωπικών και ακαδημαϊκών δεξιοτήτων. Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν εκπαιδευτικές προτάσεις για την ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας στη διδακτική πράξη, όπως αυτές σχεδιάστηκαν από τους/τις επιμορφούμενους/ επιμορφούμενες της συγκεκριμένης ενότητας. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευτικές αυτές προτάσεις έχουν ως βασικά θέματα το τραγούδι, τη διατροφή και τους πρόσφυγες στον 20ο/ 21ο αιώνα και μπορούν να αποτελέσουν καλές πρακτικές για εφαρμογή στη διδακτική πράξη.

Η έννοια της διαβάθμισης στην κατασκευή ΑΠ για τη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2

Μαρία Ιακώβου

Επίκουρη Καθηγήτρια Γλωσσολογίας, ΕΚΠΑ
mariak@phil.uoa.gr, miakonou70@gmail.com

Επ' ευκαιρία του σχεδιασμού και της υλοποίησης καινούριων μοντέλων ΑΠ για την Ελληνική ως Γ2 υπό την επιστημονική καθοδήγηση του ΚΕΓ και τη συμμετοχή αρκετών Ελλήνων ερευνητών, η ομιλία αυτή θα επιχειρήσει να καταδείξει τις θεωρητικές αρχές που διέπουν την κατανομή/ διαδοχή του υλικού (grading and sequencing) σύμφωνα με τις γενικές προδιαγραφές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες, τα ειδικά χαρακτηριστικά της γλώσσας-στόχου (Ελληνική ως Γ2: γραμματική-λεξιλόγιο-προφορά) και τις συγκεκριμένες ανάγκες των ομάδων-στόχων (παιδιά - ενήλικες, διαπροσωπική/ βασική επικοινωνιακή ικανότητα – ακαδημαϊκή/ γνωστική επικοινωνιακή επάρκεια). Στόχος είναι να καταφανεί πώς η επιλογή ενός ενιαίου θεματικού πλαισίου (στην προκειμένη περίπτωση θα δοθούν γλωσσικά δείγματα από την περιοχή «Στοιχεία ταυτότητας») μπορεί να λειτουργήσει ως οδηγός για τη διαβάθμιση του υλικού από το πρώτο (Α1) στο τελευταίο (Γ2) επίπεδο ελληνομάθειας, ούτως ώστε διδάσκοντες και μαθητές να έχουν διαρκή πρόσβαση σε δραστηριότητες (tasks), λειτουργίες και δεξιότητες κατάλληλες προς τις ανάγκες και τις γνώσεις τους.

Δημιουργώντας μια «Πύλη» για την ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα: αποτελέσματα, πρακτικές και προοπτικές

Ιωάννης Καζάζης

Πρόεδρος του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας
jkazazis@gmail.com

Άννα Κοκκινίδου

Επιστημονική συνεργάτιδα του ΚΕΓ, υπεύθυνη έργου για τις δράσεις Β και Γ
annoukared@gmail.com

Δρ. Θωμαΐς Ρουσουλιώτη

Επιστημονική συνεργάτιδα του ΚΕΓ, υπεύθυνη έργου για τις δράσεις Α και Δ
rousouliotith@yahoo.gr

Στο πλαίσιο της Πράξης ΕΣΠΑ «Πιστοποίηση Ελληνομάθειας: Υποστήριξη και Ποιοτική Ανάδειξη της διδασκαλίας/εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας», που αποτελεί το θέμα της ημερίδας, έχουν σχεδιαστεί, οργανωθεί και εκπονηθεί, υπό την επιστημονική εποπτεία του Καθηγητή Ιωάννη Καζάζη, ποικίλες δράσεις για την ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα με βάση τέσσερις σημαντικούς πυλώνες: (α) την πιστοποίηση της ελληνομάθειας και την ηλεκτρονική της εξυπηρέτηση, (β) την εξ αποστάσεως επιμόρφωση, κατάρτιση και στήριξη των διδασκόντων την ελληνική ως Γ2, (γ) τη διδασκαλία και την αξιολόγηση της ελληνικής για ΑμεΑ ή/και μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες και (δ) το ερευνητικό και επιστημονικό υπόβαθρο που συνιστά τη βάση όλων των παραπάνω.

Σκοπός της συγκεκριμένης παρουσίασης είναι η συνολική παρουσίαση των παραδοτέων έργων και των αποτελεσμάτων των επιμέρους δράσεων που οδηγούν, ουσιαστικά, στην οργάνωση μιας πύλης για την ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα. Η συγκεκριμένη πύλη (portal) περιλαμβάνει ψηφιακούς πόρους, ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, εφαρμογές για την εξυπηρέτηση του κοινού-στόχου, βιντεοπαρουσιάσεις, βιντεομαθήματα και ηλεκτρονικά βιβλία αποτυπώνοντας με αυτόν τον τρόπο μια μακρόχρονη προσπάθεια ουσιαστικής αναβάθμισης του συστήματος ελληνομάθειας σύμφωνα με την καταστατική αποστολή του ΚΕΓ στο προκείμενο πεδίο. Ενδεικτικά αναφέρεται πως η βασική δομή του προγράμματος αποτέλεσαν 22 διακριτά παραδοτέα έργα στο πλαίσιο του φυσικού αντικείμενου για τα οποία συνεργάστηκαν σε ομάδες εργασίας περίπου 400 συνεργάτες - ειδικοί επιστήμονες.

Η συγκεκριμένη παρουσίαση στοχεύει στην καλύτερη δυνατή παρουσίαση (α) ενός πλούσιου και σημαντικού έργου για την ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα, (β) των πρακτικών που έχουν εφαρμοστεί, και (γ) των προοπτικών που διανοίγονται με την ολοκλήρωσή του έργου.

Σχεδιασμός γλωσσικού μαθήματος: μια σύγχρονη και διαχρονική προσέγγιση

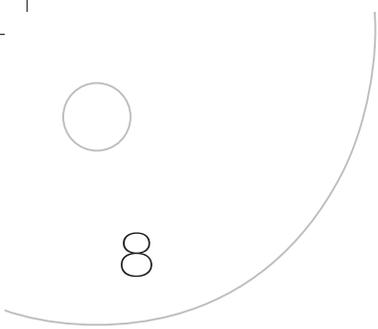
Βασιλική Μάρκου

Καθηγήτρια γερμανικής γλώσσας στο 1ο Πειραματικό Δημοτικό σχολείο Θεσσαλονίκης,
εξωτερική συνεργάτιδα ΚΕΓ
vickymarkou@yahoo.gr

Επίκεντρο αυτής της εισήγησης είναι η θεωρητική και πρακτική προσέγγιση του τρόπου με τον οποίο σχεδιάζεται ένα γλωσσικό μάθημα. Ο υπότιτλος «μια σύγχρονη και διαχρονική προσέγγιση» υποδεικνύει ότι θα γίνει προσπάθεια να παρουσιαστούν τόσο οι διαχρονικές βασικές αρχές που διέπουν τον τρόπο εκμάθησης και διδασκαλίας της γλώσσας, όσο και οι σύγχρονες τάσεις ενσωμάτωσης των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία.

Αναλυτικότερα, θα γίνει αναφορά στις παραμέτρους που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό ενός γλωσσικού μαθήματος (μεταξύ άλλων στοχοθεσία, επίπεδο, χρόνος, διάταξη και δυναμικό τάξης) και στις φάσεις της διδασκαλίας. Επιπλέον, θα συσχετιστεί το γλωσσικό μάθημα με το αντίστοιχο Αναλυτικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας, καθώς το περιεχόμενο και οι στόχοι της γλωσσικής διδασκαλίας συνδέονται άμεσα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Διδασκαλίας και συγκεκριμένα της ελληνικής ως δεύτερης/ ξένης γλώσσας. Θα διερευνηθεί, επίσης, ο τρόπος που μπορεί να εμπλουτιστεί το γλωσσικό μάθημα με νέες τεχνολογίες. Τέλος, θα υπάρχει ξεχωριστή αναφορά στην τράπεζα κειμένων του ΚΕΓ και θα παρουσιαστούν τρόποι χρήσης της για την δημιουργία ενός γλωσσικού μαθήματος.

Η εισήγηση απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που διδάσκουν γλωσσικά μαθήματα, ειδικότερα την ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα, αλλά και σε εκπαιδευτικούς άλλων γλωσσών.

Νέες προσεγγίσεις στη διδασκαλία της γραμματικής, του λεξιλογίου και της προφοράς

Μαρίνα Ματθαιουδάκη

Αναπλ. Καθηγήτρια, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας & Φιλολογίας, ΑΠΘ
marmat@enl.auth.gr

Κατερίνα Νικολαΐδου

Αναπλ. Καθηγήτρια, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας & Φιλολογίας, ΑΠΘ
knicol@enl.auth.gr

Η παρουσίαση εστιάζει στη συνδυαστική διδασκαλία της γραμματικής, του λεξιλογίου και της προφοράς μέσα σε ένα επικοινωνιακό πλαίσιο διδασκαλίας. Προτείνει μία νέα προσέγγιση η οποία δίνει την δυνατότητα στον καθηγητή να αξιοποιήσει γλωσσικά στοιχεία τα οποία συχνά παρουσιάζονται μεμονωμένα στην τάξη σε ένα συνδυαστικό πλαίσιο με στόχο την καλύτερη κατανόηση και εμπέδωση από τους μαθητές καθώς και την ευρύτερη και πιο ολοκληρωμένη κάλυψη των γλωσσικών στοιχείων. Παρουσιάζονται οι αρχές της μεθόδου καθώς και παραδείγματα διδακτικών προτάσεων.

Το υπόβαθρο έχει αναπτυχθεί πλήρως στην ενότητα «η Διδασκαλία της γραμματικής, του λεξιλογίου και της προφοράς» και έχει προσαρμοστεί κατάλληλα για τις διαφορετικές Διαδρομές του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Πέρα από το θεωρητικό υπόβαθρο, η συγκεκριμένη ενότητα παρουσιάζει συγκεκριμένα νεωτεριστικά παιδαγωγικά στοιχεία, όπως τον «βοηθό διδασκαλίας» με συνεχή ερωτήματα που δίνουν την ευκαιρία για αναστοχασμό και εμπέδωση της γνώσης καθώς και την διαδικασία αξιολόγησης της ενότητας η οποία βασίζεται στη συνεργατικότητα μέσω της δημιουργίας ομάδων. Επιπλέον, η ενότητα πλαισιώνεται με περαιτέρω κεφάλαια τα οποία εμβαθύνουν σε θεωρητικά και πρακτικά στοιχεία όπως η δραστηριοκεντρική μέθοδος, η συνδυαστική διδασκαλία γλώσσας και περιεχομένου, η διδασκαλία του προφορικού λόγου, καθώς και διδακτικές προτάσεις για τη διδασκαλία της γραμματικής του λεξιλογίου και της προφοράς, κτλ.

Τέλος, η παρουσίαση θα εξετάσει τα αποτελέσματα τρέχουσας έρευνας τα οποία τροφοδοτούν τη διδασκαλία των γλωσσικών αυτών στοιχείων όπως το CLIL και η δημιουργία διαδικτυακών εκπαιδευτικών εργαλείων για τη διδασκαλία της προφοράς.

Η διδασκαλία και η πιστοποίηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας για άτομα με μαθησιακές δυσκολίες: προφίλ των μαθητών, διδακτική προσέγγιση και ειδικές εξεταστικές συνθήκες

Κατερίνα Όλκα

Ψυχολόγος/Συστημική Ψυχοθεραπεύτρια, Επιστημονική Συνεργάτιδα του ΚΕΓ
info@synantisi.com

Η παρουσίαση αναφέρεται σε ζητήματα διδασκαλίας, εκμάθησης και πιστοποίησης της ελληνικής ως ξένης ή δεύτερης γλώσσας σε άτομα με αναπηρίες και ειδικότερα σε εκπαιδευόμενους με προβλήματα μάθησης.

Πιο συγκεκριμένα, θα περιγραφεί το έργο που έχει ήδη γίνει από το 2011 μέχρι σήμερα στο πλαίσιο της Πράξης 54, στα παραδοτέα έργα που αφορούν την πιστοποίηση και τη διδασκαλία της ελληνικής σε άτομα με αναπηρία ή/και μαθησιακές δυσκολίες, όσον αφορά τις Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (ΕΜΔ). Αναλυτικά αναφορά θα γίνει στην προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού, έτσι ώστε να ταιριάζει στο συγκεκριμένο κοινό-στόχο, στη δημιουργία κατάλληλων διδακτικών προτάσεων και σεναρίων για κάθε επίπεδο ελληνομάθειας, καθώς και την ανάπτυξη ενός συνεκτικού πλαισίου με τις βασικές αρχές διδασκαλίας που οφείλουν να ακολουθούν οι εκπαιδευτές των εκπαιδευομένων με μαθησιακά προβλήματα. Θα δοθούν συγκεκριμένα παραδείγματα και θα αναλυθούν σύγχρονες πρακτικές που έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα χρήσιμες και αποτελεσματικές σε άτομα με ΕΜΔ που μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα ως ξένη/δεύτερη αλλά και ως μητρική/πρώτη γλώσσα.

Παράλληλα, σε σχέση με την πιστοποίηση της ελληνομάθειας θα συζητηθούν θέματα που αφορούν τους τύπους των ειδικών προδιαγραφών που πρέπει να προβλέπονται και για ποιες κατηγορίες ΜΔ, τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αξιολογούνται τα αιτήματα για ειδικές εξεταστικές συνθήκες και τα δικαιολογητικά που οφείλουν να προσκομίζουν οι υποψήφιοι. Τέλος, θα συζητηθεί πώς πρέπει να διεξάγονται οι εξετάσεις, πώς πρέπει να γίνεται η αξιολόγηση της κάθε δοκιμασίας και ποια είναι η ιδανική στάση των αξιολογητών, ώστε η εξέταση να είναι έγκυρη και αξιόπιστη.

Διδάσκοντας την ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα σε παιδιά: αποτίμηση σχεδίων μαθημάτων

Αρετή-Μαρία Σουγάρη

Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας & Φιλολογίας, ΑΠΘ
asougari@enl.auth.gr

Απώτερος στόχος των επιμορφωτικών προγραμμάτων είναι η κατάρτιση όσων συμμετέχουν, ώστε κατά την ολοκλήρωση της επιμόρφωσής τους να μπορούν να εφαρμόσουν στη διδασκαλία τους νέες τεχνικές που ενσωματώνουν τη θεωρητική γνώση αλλά και διδακτικές πρακτικές που έχουν προταθεί στο πλαίσιο του προγράμματος. Με ανάλογο τρόπο, η ενότητα «Γλωσσική Διδασκαλία σε Παιδιά» στο πλαίσιο του προγράμματος: «Πιστοποίηση της Ελληνομάθειας: Υποστήριξη και ποιοτική ανάδειξη της διδασκαλίας/εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας», δίνει τη δυνατότητα στους επιμορφούμενους να δοκιμάσουν διδακτικές πρακτικές που θεωρούνται απαραίτητες για τη διδασκαλία σε παιδιά.

Στην παρούσα ανακοίνωση αναλύεται η βασική δομή της συγκεκριμένης ενότητας και εξετάζονται σχέδια διδασκαλίας που έχουν κατατεθεί στο πλαίσιο του εξ αποστάσεως επιμορφωτικού προγράμματος για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας στο εξωτερικό. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται ποσοτική αποτίμηση με βάση την αξιολόγηση σχεδίων μαθημάτων που κατατέθηκαν στο πλαίσιο της ενότητας του προγράμματος. Τα σχέδια διδασκαλίας μελετώνται σε συνάρτηση με τα χρόνια διδακτικής εμπειρίας προκειμένου να εντοπιστούν οι αδυναμίες που παρουσιάζονται στις εργασίες των επιμορφούμενων, αλλά και να κατανοηθεί η πηγή προέλευσης των συγκεκριμένων αδυναμιών. Η όλη διερεύνηση οδηγεί σε στοχευμένες βελτιώσεις της επιμορφωτικής διαδικασίας αλλά και σε υιοθέτηση νέων πρακτικών, μεθόδων και τεχνικών από μέρους των επιμορφούμενων με τελικό ζητούμενο τα καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα.

«Αγορά και εύρεση εργασίας»: μια ολιστική πρόταση διδασκαλίας για το επίπεδο ανεξάρτητου χρήστη (B2)

Χριστίνα Τακούδα

Μέλος του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Α.Π.Θ.
christak@smg.auth.gr

Η θεματική της αγοράς εργασίας είναι βαρύνουσα σημασίας στα μέσα και τα προχωρημένα επίπεδα ελληνομάθειας, καθώς οι γραμματισμοί και το λεξιλόγιο που σχετίζονται με την επαγγελματική απασχόληση στη γλώσσα-στόχο αποτελούν μέρος του πολιτισμικού κεφαλαίου στο οποίο «επενδύουν» σε μεγάλο βαθμό (Norton 2013) οι ενήλικοι μαθητές της δεύτερης/ξένης γλώσσας. Για τον λόγο αυτό, ενότητες με θέμα την αναζήτηση και εύρεση εργασίας, τις εργασιακές συνθήκες και το κοινωνικό φαινόμενο της ανεργίας είναι παρούσες σε όλα σχεδόν τα διδακτικά εγχειρίδια που στοχεύουν από τη στοιχειώδη μέχρι την άριστη γνώση της ελληνικής ως ξένης. Η συμβολή της παρούσας πρότασης διδασκαλίας είναι η ολιστική προσέγγιση των γλωσσικών δεξιοτήτων και η ενσωμάτωση σε αυτή στοιχείων από ποικίλους γλωσσοδιδακτικούς λόγους (Ivanič 2004), όπως είναι ο λόγος του κειμενοκεντρισμού, των πολυγραμματισμών, αλλά και το ευρέως δοκιμασμένο δομολειτουργικό μοντέλο στη διδασκαλία της ξένης γλώσσας.

Στη διαλογικότητα της παρούσας πρότασης (Fairclough 2003) συνετέλεσε η διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησής της από δύο ανεξάρτητες μεταξύ τους ερευνήτριες που αντλούν από διαφορετικές παραδόσεις διδασκαλίας: από την συμπλήρωση παραδοσιακών δοκιμασιών ανοικτού ή κλειστού τύπου που συνηθίζονται σε εξεταστικά περιβάλλοντα όπως αυτό του Κρατικού Πιστοποιητικού Ελληνομάθειας μέχρι την πολυτροπική και συγκριτική ανάλυση διαδικτυακών ιστότοπων για την τοπική και τη διεθνή αγορά εργασίας. Με τον τρόπο αυτό, οι διδασκόμενοι την ελληνική σε επίπεδο B2 έχουν την ευκαιρία να εξασκήσουν ολιστικά τις γλωσσικές τους δεξιότητες και να καλλιεργήσουν γραμματισμούς που θα τους επιτρέψουν να διεκδικήσουν με αξιώσεις μια θέση στην πολιτισμική και επαγγελματική κοινότητα της γλώσσας στόχου. Το τελευταίο είναι ένας από τους βασικούς στόχους εκμάθησης μιας ξένης γλώσσας από ενήλικους σπουδαστές, κοινό στο οποίο απευθύνεται η παρούσα πρόταση διδασκαλίας.

Βιβλιογραφικές αναφορές:

- Fairclough, N. 2003. *Analysing discourse: Textual analysis for social research*. London: Routledge.
Ivanič, R. 2004. Discourses of writing and learning to write. *Language and Education*, 18: 220–245.
Norton, B. 2013 (2nd ed.) *Identity and language learning: Extending the conversation*. Bristol: Multilingual Matters.

Γραμματικές της ελληνικής και γραμματικές της ελληνικής ως Γ2

Αναστάσιος Τσαγγαλίδης

Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας & Φιλολογίας, ΑΠΘ
atsangal@enl.auth.gr

Είναι μάλλον εύκολο να αποδειχθεί ότι, ιστορικά, η περιγραφή της ελληνικής οφείλει πολλά στις προσεγγίσεις της ελληνικής ως Γ2. Είναι κοινός τόπος πως η παραδοσιακή γραμματική είναι συχνά προβληματική, αφενός γιατί εμμένει στη διατήρηση αναλύσεων που έχουν περάσει στην ιστορία και αφετέρου γιατί παραλείπει την αναφορά σε αρκετά γλωσσικά φαινόμενα, καθώς προϋποθέτει γνώσεις που είναι ήδη κατακτημένες από τον μέσο φυσικό ομιλητή.

Η ανακοίνωση εστιάζει στην περιγραφή του ρηματικού συστήματος και στοχεύει στην ανάδειξη των ποιοτικών χαρακτηριστικών των εγχειριδίων της ελληνικής ως Γ2 (καθώς και των προδιαγραφών των επιπέδων ελληνομάθειας), που εισάγουν ή/και προϋποθέτουν πρωτοποριακές αναλύσεις. Σε σύγκριση με (μεγάλες και μικρές) περιγραφές που απευθύνονται σε φυσικούς ομιλητές της ελληνικής, οι αναλύσεις της ελληνικής ως Γ2 συχνά χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερη ακρίβεια (καθώς δεν προσκολλώνται σε παραδοσιακές παραδοχές), πληρότητα και επιμονή στη λεπτομέρεια (καθώς δεν μπορούν να αφήνουν αναπάντητα ερωτήματα ή κενά), σαφήνεια και λογική συνέπεια (καθώς απευθύνονται σε ποικίλα ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων εγγράμματων ενηλίκων, που σίγουρα έχουν ήδη γνώση κάποιας ακόμα γλώσσας).

Με άλλα λόγια, είναι προφανές ότι ειδικές μελέτες για τη διδασκαλία της ελληνικής ως Γ2, όπως αυτές που εκπονήθηκαν στο πλαίσιο της πράξης 54, είναι χρήσιμες για τη διδασκαλία της ως Γ2. Επιπλέον, όμως, υποστηρίζεται ότι είναι αδιαμφισβήτητα ευεργετική και η συμβολή τους στην περιγραφή της ελληνικής συνολικά.

ΠΡΑΞΗ ΕΣΠΑ 2007-2013:

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ: ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ/ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ηλεκτρονική εξυπηρέτηση πιστοποίησης

Συστήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης/
επιμόρφωσης/κατάρτισης

Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία/εκμάθηση
και πιστοποίηση της ελληνικής σε ΑμεΑ

Έρευνα για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης
και για την πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας

γλώσσαν νωμών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ (EFNIL)
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΦΟΡΕΩΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ (ALTE)

paramount

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ